

Corporate Governance en Stemverslag Vierde kwartaal 2021

In deze rapportage:

- Stemgedrag 4e kwartaal 2021
- Corporate Governance ontwikkelingen
 - *Eumedion Speerpuntenbrief 2022*
 - *Onderzoeksrapport 'Sustainability embedding practices in Dutch listed companies'*
 - *ShareAction rapport: Voting matters 2021*

Stemgedrag 4e kwartaal 2021

In het vierde kwartaal vindt de piek van het aandeelhoudersvergaderingen seizoen in Australië en Nieuw-Zeeland plaats. In de overige regio's was het een rustig kwartaal qua stemmen. Pensioenfonds Wonen stemde in totaal op 140 vergaderingen. Van de 1.210 vergaderingen stemde Pensioenfonds Wonen op circa 25% van de agendapunten tegen het management. De aandeelhoudersvergaderingen vonden wereldwijd plaats. Pensioenfonds Wonen voert een eigen stembeleid. De uitvoering van ons stembeleid wordt gedaan door Achmea Investment Management. Op de website van Pensioenfonds Wonen vindt u [hier](#) terug hoe er per onderneming is gestemd op de aandeelhoudersvergadering.

Corporate Governance Ontwikkelingen

Eumedion Speerpuntenbrief 2022

Op 11 oktober 2021 heeft Eumedion, het platform voor corporate governance en duurzaamheid voor institutionele beleggers, haar jaarlijkse [Speerpuntenbrief](#) naar Nederlandse beursvennootschappen gestuurd. Deze speerpunten zijn onderwerp van gesprek tijdens dialogen met de ondernemingen in aanloop naar en op de aandeelhoudersvergaderingen in 2022. De speerpunten voor 2022 zijn klimaat, diversiteit en mensenrechten.

Van alle beursgenoteerde ondernemingen wordt verwacht dat zij in 2022 een transitieplan hebben opgesteld om uiterlijk in 2050 geheel klimaatneutraal te opereren. Het transitieplan moet korte-, middellange- en langetermijn CO₂-reductiedoelstellingen bevatten. Ook moet de onderneming uiteen zetten hoe zij deze doelstellingen wil behalen. Daarnaast dient het plan te worden besproken met de aandeelhouders. Ook heeft Eumedion de grote accountantskantoren via een [brief](#) gevraagd om de transitieplannen te beoordelen. Ondernemingen die een relatief

grote impact hebben op klimaatverandering of die anderszins grote klimaatrisico's lopen, wordt geadviseerd om jaarlijks een voortgangsrapport aan de Algemene Vergadering van Aandeelhouders ter adviserende stemming voor te leggen.

Met betrekking tot het speerpunt diversiteit wordt beursgenoteerde ondernemingen verzocht om in 2022 te rapporteren over hun diversiteits- en inclusiebeleid (inclusief doelstellingen) ten aanzien van het gehele werknemersbestand. Wat betreft het speerpunt mensenrechten wordt ondernemingen gevraagd om te rapporteren over de effectiviteit van hun maatregelen (en procedures) die ervoor moeten zorgen dat de mensenrechten in hun gehele waardeketen worden gewaarborgd.

Onderzoeksrapport 'Sustainability embedding practices in Dutch listed companies'

De Universiteit Maastricht heeft in opdracht van Eumedion een onderzoek uitgevoerd naar [de verankering van duurzaamheid binnen de Nederlandse beursondernemingen](#). Het onderzoek omvat een analyse van de jaarverslagen over 2020 van 35 Nederlandse beursgenoteerde ondernemingen. Daarnaast hebben er interviews plaatsgevonden met 98 bestuurders, commissarissen en topmanagers van deze ondernemingen. Het onderzoek is een momentopname van de huidige stand van zaken.

Uit het onderzoek komt naar voren dat veel ondernemingen al concrete duurzaamheidsdoelstellingen in hun strategie hebben opgenomen waar zij op afgerekend willen en kunnen worden. Ook zien zij kansen om met duurzaamheid geld te verdienen. Tegelijkertijd komt naar voren dat ondernemingen over het algemeen nog te weinig aandacht hebben voor het aanpakken van de ecologische en sociale neveneffecten van hun bedrijfsactiviteiten. Ondernemingen maken met name nog weinig werk van de transitie naar een circulaire economie en van de bescherming en het herstel van de biodiversiteit. Daarnaast is het onderwerp duurzaamheid nog te weinig expliciet verankerd in de diversiteits- en competentiematrices voor bestuurders en commissarissen. De Universiteit Maastricht geeft in het rapport praktische aanbevelingen. Op hoofdlijnen zijn de aanbevelingen:

- **Align:** Stem bedrijfsstrategie af op "planetary boundaries" en vergroot het bewustzijn over risico's die verband houden met duurzaamheid.

- Evaluate: Evalueer purpose statements en zorg voor een verbinding met de (duurzaamheids)strategie en concrete doelstellingen.
- Lead: Creëer een omgeving (governance en leiderschap) die strategische beslissingen over duurzaamheid ondersteunt.
- Communicate: Verbeter de kwaliteit van interactie en communicatie met belanghebbenden.

Pensioenfonds Wonen komt in grote mate overeen met het stembeleid van Achmea Investment Management. Daarmee zijn de resultaten uit het rapport van Shareaction voor Achmea IM vergelijkbaar voor het pensioenfonds.

Eumedion heeft een deel van deze aanbevelingen opgenomen in de Speerpuntenbrief 2022.

ShareAction rapport: Voting matters 2021

Op 15 december 2021 heeft ShareAction (een niet-gouvernementele organisatie) [haar jaarlijkse onderzoek](#) gepubliceerd over hoe de 65 grootste vermogensbeheerders wereldwijd in het afgelopen jaar hebben gestemd op sociaal- en klimaat gerelateerde aandeelhoudersvoorstellen. Het betrof 146 aandeelhoudersvoorstellen rond ESG gerelateerde onderwerpen zoals milieu, klimaat, biodiversiteit en mensenrechten. ShareAction ziet stemmen als een kernonderdeel van de fiduciaire plicht van vermogensbeheerders en als belangrijk middel om ondernemingen te beïnvloeden op sociaal en klimaat gebied. Het rapport maakt onderdeel uit van een breder werkprogramma dat gericht is op het verhogen van de normen in de vermogensbeheersector op het gebied van stewardship.

Opvallende onderdelen in het rapport zijn onder andere:

- 15% van de sociale aandeelhoudersresoluties ontving een meerderheid vergeleken met 32% bij klimaat gerelateerde aandeelhoudersresoluties. Hierin is weinig veranderd ten opzichte van het rapport over 2020.
- 18 aandeelhoudersresoluties zouden zijn aangenomen als 3 van de grootste vermogensbeheerders 'voor' hadden gestemd.
- Slechts zes vermogensbeheerders, waaronder Achmea Investment Management, dienden een aandeelhoudersresolutie in bij één van de door ShareAction beoordeelde ondernemingen.
- Meerdere vermogensbeheerders maken geen gebruik van hun stemrecht. Zeven van de onderzochte vermogensbeheerders stemden op minder dan 60% van de resoluties, vijf van deze beheerders zijn lid van de Climate Action 100+.

De stemresultaten van de sector als geheel zijn ongeveer gelijk gebleven maar enkele vermogensbeheerders hebben laten zien dat het mogelijk is om in een jaar tijd grote verbetering te laten zien. Achmea Investment Management was één van de onderzochte vermogensbeheerders en staat op de 3e plaats van de 65 onderzochte vermogensbeheerders. Het stembeleid van